

บทที่ 1

บทนำ



ความเป็นมาและความสำคัญ

บทประพันธ์เพลง "กระแสดร" บทนี้ เป็นบทประพันธ์เพลงในแบบของดนตรี นามธรรม แนวคิดหลักที่มีอิทธิพลต่อผลงานนี้คือ แนวคิดเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงหรือความไม่เที่ยงแท้ของสรรพสิ่ง ซึ่งผู้ประพันธ์ได้รับอิทธิพลมาจากพระพุทธรศาสนา การใช้ชื่อผลงานว่า "กระแสดร" เพื่อเป็นสัญลักษณ์เปรียบเทียบกับสายน้ำไม่ไหลย้อนกลับ และมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา นอกจากนี้กระแสดรยังซับซ้อนและลึกซึ้งกว่าการมองเห็น ด้วยตาเปล่า ไม่ว่าจะเป็ความลึกของน้ำ มีมิติของน้ำ ความหนาแน่นและความเคลื่อนไหว ที่ไม่เท่ากับผิวน้ำ

ผู้ประพันธ์มิได้มุ่งบรรยายดนตรีออกมาในเชิงการพรรณนา ดังนั้นเนื้อหาของ เสียงจึงเป็นสัญลักษณ์ซึ่งถ่ายทอดปรัชญาความเปลี่ยนแปลงโดยสื่อด้วยเสียงต่าง ๆ ดนตรีลักษณะนี้ผู้ประพันธ์เรียกว่าดนตรีนามธรรม เนื่องจากเป็นดนตรีที่ถ่ายทอดออกมา จากจิตใจส่วนลึก ดนตรีลักษณะนี้สะท้อนสิ่งที่ผู้ประพันธ์ได้พบเห็นรวมทั้งปรัชญาและแนวคิด ต่าง ๆ ผ่านตัวผู้ประพันธ์เอง มิได้พรรณนาเปลือกนอกของวัตถุนั้น ๆ

บทประพันธ์นี้มิได้มุ่งเน้นในการนำเสนอแนวทำนองหลัก เมื่อดนตรีไม่มี แนวทำนองหลัก วงออร์เคสตราจะสามารถสร้างสีสันเสียงเครื่องดนตรีอันหลากหลาย ตั้งแต่เสียงสูงสุดถึงต่ำสุด รวมทั้งเสียงแหลม เสียงทุ้ม และเสียงที่เกิดจากการกระทบกัน ของวัสดุหลายชนิด

สีสันของเครื่องดนตรีในวงออร์เคสตราเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในผลงานนี้ ผู้ประพันธ์มีทัศนคติเกี่ยวกับเสียงว่า ความงามของเสียงเกิดจากการจัดเรียงเสียง จัดวางเสียง ผสมเสียง สร้างมวลเสียง รวมถึงการวางความเจ็บไว้ในเวลาที่เหมาะสมโดยเลือกใช้ เครื่องดนตรีที่เหมาะสมในการถ่ายทอดแนวคิดออกมาอย่างพิถีพิถัน รวมทั้งการเนรมิตเสียง เครื่องดนตรีให้มีมิติความลึกอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการประพันธ์เพลง

ผู้ประพันธ์ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการประพันธ์เพลง ดังนี้

1. เพื่อสร้างบทประพันธ์เพลงในแบบดนตรีนามธรรมที่แฝงแนวคิดเชิงปรัชญาของพระพุทธศาสนา
2. เพื่อสร้างบทประพันธ์บทใหม่ที่ให้ความสำคัญกับพื้นผิวและสีสันทันเครื่องดนตรีเป็นหลัก
3. เพื่อกระตุ้นให้นักประพันธ์เพลงชาวไทยได้แนวความคิดในการประพันธ์ผลงานดนตรีนามธรรมแบบพื้นผิวมากขึ้น

ขอบเขตของบทประพันธ์เพลง

ผู้ประพันธ์ได้กำหนดขอบเขตของบทประพันธ์เพลง ดังนี้

1. เป็นบทประพันธ์เพลงในแบบดนตรีนามธรรมที่เน้นการใช้พื้นผิวและสีสันทันเครื่องดนตรีเป็นหลัก
2. เป็นบทประพันธ์เพลงสำหรับวงออร์เคสตราขนาดใหญ่

วิธีการประพันธ์เพลง

ในการประพันธ์บทประพันธ์เพลงบทนี้ ผู้ประพันธ์ได้กำหนดขั้นตอนการประพันธ์ออกเป็นลำดับ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กำหนดจำนวนเครื่องดนตรีที่ใช้ในวงออร์เคสตรา โดยเริ่มจากกำหนดจำนวนเครื่องลมไม้ และเครื่องลมทองเหลือง เครื่องดนตรีประเภทลิ้มนิ้ว และเครื่องสาย ต่อมากำหนดจำนวนเครื่องตี และจัดสรรให้นักเล่นเครื่องตี เล่นประเภทเครื่องดนตรีเท่า ๆ กัน เนื่องจากบทประพันธ์เพลงนี้เน้นสีสันทันเครื่องดนตรี จึงต้องกำหนดการใช้เครื่องดนตรีอย่างละเอียด
2. วางโครงร่างวัตถุประสงค์ทั้งหมดที่จะใช้ในบทประพันธ์เป็นโมทีฟต่าง ๆ ผู้ประพันธ์ได้กำหนดว่าเครื่องดนตรีใดควรใช้โมทีฟลักษณะใด โดยพิจารณาจากคุณลักษณะเด่นของสีสันทันเครื่องดนตรีแต่ละชนิด และความเป็นไปได้ในการบรรเลงจริงของเครื่องดนตรีดังกล่าว
3. กำหนดสังคีตลักษณะให้สัมพันธ์กับโมทีฟ โดยบทประพันธ์เพลงนี้มีสังคีตลักษณะแบบแบ่งท่อน (Sectional Form) ผู้ประพันธ์นำโมทีฟผสมผสานกัน และปรับแต่งเพื่อทำให้เกิดท่อนย่อยซึ่งสัมพันธ์กัน
4. จัดมิติความลึกและความเข้มของเสียง ไม่ว่าจะด้วยสร้างพื้นผิวในหลายลักษณะ รวมทั้งการเพิ่มหรือลดจำนวนเครื่องดนตรีเพื่อสร้างพื้นผิว หรือการเคลื่อนไหวของ

ความดังเบาเสียง นอกจากนี้ยังด้วยวิธีการบีบอัดความเร็วหรือยืดสัดส่วนของโน้ตที่เล่นเข้าด้วยกัน และการซ้อนแนวเสียงหลายแนวเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความหนาแน่นหรือเบาบางตามที่คุณประพันธ์ต้องการนำเสนอ

5. พิจารณาองค์ประกอบโดยรวมของบทประพันธ์ และปรับปรุงแก้ไขบทประพันธ์เพลงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

6. จัดพิมพ์และนำเสนอเป็นรูปเล่มวิทยานิพนธ์ซึ่งประกอบด้วยบทอธิบายและโน้ตเพลงที่สมบูรณ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้ประพันธ์ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าบทประพันธ์เพลงบทนี้ก่อให้เกิดประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อก่อให้เกิดบทประพันธ์เพลงบทใหม่ในแนวดนตรีพื้นผิว
2. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาดนตรีร่วมสมัยแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจดนตรีทั่วไป
3. เพื่อเผยแพร่บทประพันธ์ด้วยการนำออกแสดงให้ผู้ฟังโดยทั่วไป
4. เพื่อเผยแพร่บทประพันธ์เพลงในลักษณะรูปเล่มทางวิชาการ